РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2022/1965 НА СЪВЕТА

от 17 октомври 2022 година

в подкрепа на Програмата за действие на Организацията на обединените нации за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения във всичките ѝ аспекти

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 28, параграф 1 и член 31, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

(1) На 20 юли 2001 г. държавите, участващи в конференцията на Организацията на обединените нации (ООН) относно незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения във всичките ѝ аспекти, приеха Програмата за действие на ООН за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения във всичките ѝ аспекти (наричана по-долу „Програмата за действие на ООН“). На 8 декември 2005 г. Общото събрание на ООН прие Международния инструмент, позволяващ на държавите своевременно и надеждно да идентифицират и проследяват незаконните малки оръжия и леки въоръжения (наричан по-долу „Международният инструмент за проследяване“). В тези два инструмента се посочва, че държавите ще сътрудничат по подходящ начин с ООН, за да подпомогнат ефективното им прилагане.

(2) На 12 юли 2002 г. Съветът прие Съвместно действие 2002/589/ОВППС ([1]) относно борбата срещу дестабилизиращото натрупване и разпространение на леко стрелково и малокалибрено оръжие.

(3) На 16 декември 2005 г. Европейският съвет прие Стратегията на ЕС за борба с незаконното натрупване и трафика на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и боеприпаси за тях. В посочената стратегия подкрепата за Програмата за действие на ООН се посочва като първостепенен приоритет за действия на международно равнище и се призовава за приемане на правнообвързващ международен инструмент за проследяване и маркиране на МОЛВ и боеприпаси за тях.

(4) След приемането на Международния инструмент за проследяване Съюзът подкрепи неговото пълно прилагане чрез приемането и изпълнението на Съвместно действие 2008/113/ОВППС на Съвета ([2]). Съветът оцени положително изпълнението на съвместното действие.

(5) На 18 юли 2011 г. Съветът прие Решение 2011/428/ОВППС ([3]) в подкрепа на втората конференция на ООН за преглед на напредъка, постигнат в изпълнението на Програмата за действие на ООН, през 2012 г.

(6) В Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие, чието начало беше поставено на 25—27 септември 2015 г., се заявява, че борбата с незаконната търговия със МОЛВ е необходима за постигането на много от целите за устойчиво развитие, включително свързаните с мира, правосъдието и силните институции, намаляването на бедността, икономическия растеж, здравеопазването, равенството между половете и безопасните градове. Поради това в рамките на цел за устойчиво развитие 16.4 всички държави са поели ангажимент за значително намаляване на незаконните финансови и оръжейни потоци.

([1]) Съвместно действие 2002/589/ОВППС на Съвета от 12 юли 2002 г. относно приноса на Европейския съюз в борбата срещу дестабилизиращото натрупване и разпространение на леко стрелково и малокалибрено оръжие и за отмяна на Съвместно действие 1999/34/ОВППС (ОВ L 191, 19.7.2002 г., стр. 1).

([2]) Съвместно действие 2008/113/ОВППС на Съвета от 12 февруари 2008 г. в подкрепа на Международния инструмент, позволяващ на държавите своевременно и надеждно да идентифицират и проследяват незаконното леко стрелково и малокалибрено оръжие (ЛСМО) в рамките на стратегията на ЕС за борба с незаконното натрупване и трафика с ЛСМО и боеприпаси за тях (ОВ L 40, 14.2.2008 г., стр. 16).

([3]) Решение 2011/428/ОВППС на Съвета от 18 юли 2011 г. в подкрепа на дейностите на Службата на Организацията на обединените нации по въпросите на разоръжаването в изпълнение на Програмата за действие на Организацията на обединените нации за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения във всичките ѝ аспекти (ОВ L 188, 19.7.2011 г., стр. 37).

(7) На 3 април 2017 г. Съветът прие Решение 2017/633/ОВППС ([4]) в подкрепа на третата конференция на ООН за преглед на напредъка, постигнат в изпълнението на Програмата за действие на ООН, през 2018 г. На 30 юни 2018 г. третата конференция за преглед прие заключителен документ, в който държавите подновиха ангажимента си за предотвратяване и борба с отклоняването на МОЛВ. Държавите заявяват отново своята готовност да се стремят към международно сътрудничество и да засилят регионалното сътрудничество чрез подобряване на координацията, консултации, обмен на информация и оперативно сътрудничество с участието на съответните регионални и подрегионални организации, както и на правоприлагащите органи, органите за граничен контрол и органите за лицензиране на вноса и износа.

(8) В програмата си относно разоръжаването „Сигурност за нашето общо бъдеще“, която беше представена на 24 май 2018 г., генералният секретар на ООН призова за предприемане на действия спрямо прекомерното натрупване и незаконната търговия с конвенционално оръжие и за подпомагане на подходите на национално равнище по отношение на МОЛВ и боеприпасите за тях, определени като ключов фактор за въоръжено насилие и конфликти.

(9) На 19 ноември 2018 г. Съветът прие Стратегията на ЕС срещу незаконните огнестрелни оръжия, малки оръжия и леки въоръжения и боеприпаси за тях, озаглавена „Гарантиране на сигурността на оръжията и защитата на гражданите“ (наричана по-долу „Стратегията на ЕС за МОЛВ“), в която се установяват насоките за действията на Съюза в областта на МОЛВ. В Стратегията на ЕС за МОЛВ Програмата за действие на ООН е представена като обща рамка за противодействие на заплахата от незаконни МОЛВ и се подкрепя пълното и ефективно прилагане на тази програма на национално, регионално и световно равнище.

(10) На 17 декември 2018 г. Съветът прие Решение 2018/2011/ОВППС ([5]). В Стратегията на ЕС за МОЛВ се посочва, че Съюзът систематично ще включва съображения, свързани с въпросите на пола, в разработването на нови проекти, свързани с борбата с насилието, извършвано с огнестрелни оръжия, и с контрола на МОЛВ като цяло, както и с добрите практики в това отношение.

(11) В окончателния доклад на осмата двугодишна среща на държавите за преглед на изпълнението на Програмата за действие на ООН, състояла се през 2022 г., се отбелязва:

— че пълното и ефективно изпълнение на Програмата за действие и на Международния инструмент за проследяване е от решаващо значение за напредъка в усилията за постигане на устойчив мир, сигурност, социално-икономическо развитие, упражняване на правата на човека и защита на живота, както е посочено и в съответните разпоредби относно МОЛВ в Програмата на генералния секретар за разоръжаване;

— необходимостта от пълноценно, равноправно, съдържателно и ефективно участие на жените във всички процеси на вземане на решения и изпълнение, свързани с Програмата за действие и Международния инструмент за проследяване, и се насърчава включването на перспективата за равенство между половете в усилията на държавите по изпълнението, за да се отчете различното въздействие, което незаконната търговия с МОЛВ има върху жените, мъжете, момичетата и момчетата;

— ролята на гражданското общество при подкрепата на усилията на държавите за пълно и ефективно изпълнение на Програмата за действие, като се признава положителният принос на младежта в това отношение;

— необходимостта от засилено, ефективно и устойчиво международно сътрудничество и помощ;

— че последните новости в производството, технологиите и проектирането на МОЛВ, по-специално полимерните и модулните оръжия, както и огнестрелните оръжия, произведени чрез триизмерен печат, имат отражение върху пълното и ефективно изпълнение на Програмата за действие и на Международния инструмент за проследяване и следва да бъдат предмет на действия от всички държави, като се вземат предвид възможностите, предизвикателствата, ролята на отрасъла, както и необходимостта от финансова и техническа подкрепа, технологичните различия между държавите и необходимостта от насърчаване на международното сътрудничество;

— значението на ефективното проследяване на МОЛВ с цел борба с незаконната търговия с МОЛВ в условия на конфликт и след конфликт;

([4]) Решение (ОВППС) 2017/633 на Съвета от 3 април 2017 г. в подкрепа на Програмата за действие на Организацията на обединените нации за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения във всичките ѝ аспекти (ОВ L 90, 4.4.2017 г., стр. 12).

([5]) Решение (ОВППС) 2018/2011 на Съвета от 17 декември 2018 г. в подкрепа на интегрирането на политики, програми и действия за равенство между половете в борбата с трафика и злоупотребата с малки оръжия, в съответствие с Програмата за жените, мира и сигурността (ОВ L 322, 18.12.2018 г., стр. 38).

— значението на разработването или създаването на строги национални регулаторни рамки за маркирането, регистрирането и проследяването на МОЛВ в съответствие с Международния инструмент за проследяване с цел предотвратяване и борба с отклоняването и незаконния международен трансфер на МОЛВ към неоправомощени получатели;

— необходимостта от изпълнение на ангажиментите относно маркирането, воденето на регистри и проследяването, съдържащи се в Международния инструмент за проследяване, независимо от материалите или методите, използвани при производството на МОЛВ;

— съставянето на отворена работна група, създадена съгласно Резолюция 76/233 на Общото събрание с цел да разработи набор от политически ангажименти като нова обща рамка, която да предложи решение на проблема със съществуващите пропуски в управлението на боеприпасите в течение на целия им експлоатационен цикъл;

— съответните роли на участниците в различните етапи от целия експлоатационен цикъл на МОЛВ, включително значението на сътрудничеството с отрасъла и частния сектор, в зависимост от случая, за ефективното предотвратяване на незаконното производство и търговия с МОЛВ,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. С оглед на изпълнението на Стратегията на ЕС за МОЛВ целта на настоящото решение е да се подкрепи пълното и ефективно изпълнение на Програмата за действие на ООН и на Международния инструмент за проследяване, да се подобри международната, регионалната и националната сигурност, да се допринесе за постигането на човешката сигурност и да се насърчи устойчивото развитие чрез контрол на МОЛВ.

2. В съответствие с параграф 1 целите на настоящото решение са, както следва:

а) да се подкрепи ориентираното към бъдещето развитие на политиките в световен мащаб в контекста на четвъртата конференция на ООН за преглед на напредъка, постигнат в изпълнението на Програмата за действие на ООН, насрочена за 2024 г.;

б) да се засили ефективното национално и регионално изпълнение на Програмата за действие и на Международния инструмент за проследяване;

в) да се подкрепят политики и програми за контрол на МОЛВ, съобразени с равенството между половете.

3. Приложението към настоящото решение съдържа подробно описание на проекта.

Член 2

1. Върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ВП) отговаря за изпълнението на настоящото решение.

2. Техническото изпълнение на проекта, посочен в член 1, се извършва от Службата на ООН по въпросите на разоръжаването (UNODA).

3. UNODA изпълнява своите задачи под ръководството на ВП. За тази цел ВП постига необходимите договорености с UNODA.

Член 3

1. Референтната сума за изпълнението на финансирания от Съюза проект е 4 524 465,05 EUR.

2. Разходите, които се финансират от референтната сума по параграф 1, се управляват в съответствие с процедурите и правилата, приложими за общия бюджет на Съюза.

3. Комисията упражнява надзор върху правилното управление на разходите, посочени в параграф 1. За тази цел тя сключва необходимото споразумение за финансиране с UNODA. В споразумението за финансиране се предвижда, че UNODA осигурява видимост на приноса на Съюза, която съответства на неговия размер.

4. Комисията се стреми да сключи споразумението за финансиране, посочено в параграф 3, възможно най-бързо след влизането в сила на настоящото решение. Тя информира Съвета за всички трудности в хода на този процес, както и за датата на сключване на споразумението за финансиране.

Член 4

1. ВП докладва на Съвета за изпълнението на настоящото решение въз основа на редовни описателни доклади, изготвяни от UNODA. Тези доклади служат за основа на оценката, която ще се извърши от Съвета.

2. Комисията докладва за финансовите аспекти на проекта, посочен в член 1.

Член 5

1. Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

2. Срокът на действие на настоящото решение изтича 36 месеца след датата на сключване на споразумението за финансиране по член 3, параграф 3. Независимо от това, действието на настоящото решение изтича шест месеца след датата на влизането му в сила, ако в рамките на този срок не бъде сключено споразумение за финансиране.

Съставено в Люксембург на 17 октомври 2022 година.

За Съвета
Председател
J. BORRELL FONTELLES

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПРОЕКТЕН ДОКУМЕНТ В ПОДКРЕПА НА ПРОГРАМАТА ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА НА ОБЕДИНЕНИТЕ НАЦИИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, БОРБА И ПРЕМАХВАНЕ НА НЕЗАКОННАТА ТЪРГОВИЯ С МАЛКИ ОРЪЖИЯ И ЛЕКИ ВЪОРЪЖЕНИЯ ВЪВ ВСИЧКИТЕ Ѝ АСПЕКТИ

1. **Контекст**

Приемането през 2001 г. на Програмата за действие на ООН за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения във всичките ѝ аспекти (наричана по-нататък „Програмата за действие“) отбеляза повратна точка в международните усилия за борба с незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ). Оттогава е постигнат значителен напредък в прилагането на разпоредбите на Програмата за действие и инструмента за проследяване към нея — Международния инструмент за проследяване (МИП) от 2005 г., позволяващ на държавите своевременно и надеждно да идентифицират и проследяват незаконните малки оръжия и леки въоръжения. Предизвикателствата и пречките обаче все още възпрепятстват пълното и ефективно прилагане на двата инструмента.

Ефективният контрол върху малките оръжия не само допринася за укрепване на националната сигурност и сигурността на хората. Той също така насърчава устойчивото развитие, признато от държавите в Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие, която служи като рамка за всеобхватно разработване на политики и програмиране в световен мащаб. Незаконните потоци от оръжия играят централна роля за инициирането, задълбочаването и поддържането на въоръжени конфликти, повсеместно насилие и престъпни актове и тероризъм. Тези потоци, особено в условията на конфликт, оказват отрицателно въздействие върху работата на персонала на хуманитарните и мироопазващите операции и усложняват сключването на мирни споразумения.

Програмата за действие и МИП продължават да осигуряват всеобщата рамка, договорена от всички държави — членки на ООН, за справяне с проблема с малките оръжия, като ангажират всички държави да подобрят националните си закони и политики в областта на малките оръжия, контрола върху вноса/износа, управлението на запасите, маркирането и проследяването, както и да се ангажират със сътрудничество и помощ. Въпреки това през последните десетилетия възникнаха нови предизвикателства, свързани с контрола върху МОЛВ, сред които развитието на производството, технологиите и проектирането на МОЛВ, което би могло да подкопае ефективността на някои от разпоредбите, предвидени в Програмата за действие и МИП.

Осмата двугодишна среща на държавите (наричана по-нататък „Осмата двугодишна среща“), която се проведе през юни 2022 г., и четвъртата конференция за преглед (наричана по-нататък „Четвъртата конференция за преглед“), насрочена за 2024 г., предоставят възможности на държавите да направят преглед на оставащите пропуски, да се справят с новите предизвикателства и да предприемат коригиращи и корективни политики и оперативни мерки, като дадат възможност на държавите да укрепят дневния ред на световната политика и ефективността на Програмата за действие и МИП.

От поети задължения до действия

Въпреки похвалния напредък на световно политическо равнище, все още са необходими твърди национални и регионални действия за изпълнение на глобалните ангажименти и регионалните инструменти, по които държавите са се споразумели. С приблизително един милиард огнестрелни оръжия, които са в обращение в световен мащаб ([1]), контролът върху МОЛВ продължава да бъде неотложна и спешна задача.

Исканията за международна помощ ([2]) остават много. Необходими са засилени, устойчиви и предвидими механизми за помощ, за да се отговори на исканията и да се засилят контролът и регулирането на МОЛВ. За да могат много държави да изпълнят изцяло политическите ангажименти, свързани с контрола върху малките оръжия, включително тези по Програмата за развитие до 2030 г., е необходима международна помощ.

В много държави все още липсват национални механизми за координация, а в много държави, където съществуват такива, те са слаби. Тези механизми са от съществено значение за хармонизирането на националните политики и програми, за разработването, прилагането, оценката и мониторинга на всеобхватни национални политики, стратегии и програми за справяне с проблемите с малките оръжия. Броят на националните планове за действие по отношение на МОЛВ остава малък, а когато има такива, липсва разпределение на средствата или интегриране в по-широки национални рамки за

([1]) https://www.smallarmssurvey.org/database/global-firearms-holdings
([2]) https://smallarms.un-arm.org/international-assistance

развитие и сигурност. Събирането на данни продължава да бъде основно предизвикателство в много държави, като възпрепятства проследяването и количественото наблюдение на усилията за изпълнение. Когато има налични данни, хармонизирането и разбивката на националните данни продължава да бъде предизвикателство. Въпреки че е постигнат относителен напредък по отношение на маркирането, постоянно се отправят много искания за помощ за управление на запасите, водене на регистри, контрол на прехвърлянето и проследяване ([3]). Тъй като проследяването е част от рамката на целите за устойчиво развитие (ЦУР), ниският процент на успеваемост в тази рамка подкопава по-специално изпълнението на Програмата до 2030 г. ([4])

След Шестата двугодишна среща на държавите през 2016 г. в световен мащаб бе постигнат значителен напредък в укрепването на връзките между контрола върху малките оръжия и равенството между половете. Уникалните, дълбоко социални характеристики на проблема с малките оръжия изискват цялостно интегриране на свързаните с половете аспекти във всички измерения на контрола върху малките оръжия. Значителен напредък в прилагането на разпоредбите, свързани с равенството между половете, е видим в националните доклади, представяни от държавите членки на Службата на ООН по въпросите на разоръжаването (UNODA), което показва скок от 40 % на 63 % между 2018 г. и 2022 г. от държавите, които понастоящем вземат предвид свързаните с пола съображения при контрола на малките оръжия ([5]).

Решение (ОВППС) 2018/2011 на Съвета на ЕС от 17 декември 2018 г. в подкрепа на интегрирането на политики, програми и действия за равенство между половете в борбата с трафика и злоупотребата с малки оръжия, в съответствие с Програмата за жените, мира и сигурността (ЖМС), която разгърна дейностите си в Африка, Азия, Тихоокеанския регион и Латинска Америка и Карибския регион, изигра значителна роля при тези усилия. Въпреки това задълбочеността и географското изпълнение на тези усилия варират значително и според сведенията само 24 % от държавите събират разбити по пол и възраст данни, свързани с малките оръжия ([6]). Без ползите от точна, подробна и основана на доказателства информация за различните рискове, които малките оръжия представляват за жените, мъжете, момичетата и момчетата, и техните специфични нужди по отношение на сигурността, интервенциите в областта на контрола върху малките оръжия вероятно остават несъобразени с пола, което възпрепятства ефективното развитие на политиката и програмирането и възпрепятства постигането на ЦУР 5. По-нататъшният напредък в това отношение ще бъде от полза и за изпълнението на Програмата за ЖМС, като новата рамка за мониторинг на ЖМС включва показател за „Брой държави, които вземат предвид съображенията, свързани с равенството между половете, при изпълнението на Програмата за действие относно малките оръжия и леките въоръжения“, за която този проект ще допринесе.

Проблемът с малките оръжия, който се проявява по много различни начини по света, и предизвикателствата на национално равнище във връзка с разпространението на незаконни МОЛВ, отразяват уникални комбинации от обстоятелства и контекст. Следователно напредъкът в изпълнението може само в ограничена степен да бъде съгласувано и координирано на световно равнище усилие и по-скоро трябва да се основава на национална и регионална ангажираност и приоритети. Ето защо на Седмата двугодишна среща на държавите относно Програмата за действие (наричана по-нататък „Седмата двугодишна среща“) държавите се договориха „да разгледат възможността за установяване на доброволни национални и регионални цели в съответствие с разпоредбите на Програмата за действие, като се вземат предвид различните национални и регионални условия, с оглед засилване на националната и регионалната ангажираност и измеримостта на напредъка по изпълнението.“ ([7]) Тези цели следва да са свързани с действия, определени в националните планове за действие или стратегии относно МОЛВ, включително регионалните пътни карти, и следва да бъдат измерими и съгласувани с Програмата за действие и МИП, както и с целите и задачите, договорени в Програмата до 2030 г. Освен това националните усилия за контрол на МОЛВ трябва да бъдат хармонизирани с други национални рамки, свързани със сигурността, равенството между половете и развитието, когато такива съществуват.

Държавите ще потърсят насоки и помощ от секретариата на ООН при прилагането на този нов целенасочен подход, който в крайна сметка предоставя и уникална възможност за по-адаптирани искания за международна помощ и разпределение на ресурсите ([8]). Последните тенденции в създаването на регионални пътни карти/планове и програми за действие са отличен пример за това как определянето на цели може да улесни напредъка на изпълнението, като същевременно се гарантира предоставянето на координирана помощ в подкрепа на тези усилия.

([3]) Представяне от UNODA на Седмата двугодишна среща на държавите (BMS7), озаглавено „Програма за действие относно МОЛВ. Международен инструмент за проследяване. Тенденции, предизвикателства и възможности. Данни от националните доклади за 2020 г.“, https://documents.unoda.org/wp-content/uploads/2021/07/BMS7-UNODA-Trends-challenges-opportunities.pdf

([4]) Показател 16.4.2 за ЦУР гласи: „Дял на иззетите, откритите или предадените оръжия, чийто незаконен произход или контекст са били проследени или установени от компетентен орган в съответствие с международните инструменти“.

([5]) Представяне от UNODA на Седмата двугодишна среща на държавите (BMS7), озаглавено „Програма за действие относно МОЛВ. Международен инструмент за проследяване. Тенденции, предизвикателства и възможности. Данни от националните доклади за 2020 г.“.

([6]) https://smallarms.un-arm.org/statistics

([7]) https://undocs.org/A/CONF.192/BMS/2021/1, точка 50. Вж. също параграфи 51, 52, 57 и 58.

([8]) https://www.undocs.org/A/74/187

Надграждане на предишни проекти и успехи, проправяне на пътя напред

През последните години Европейският съюз и неговите държави членки предоставиха ценен финансов принос в подкрепа на Програмата за действие за Службата на ООН по въпросите на разоръжаването (UNODA) и нейните регионални центрове в подкрепа на подготовката на конференциите за преглед в рамките на Програмата за действие ([9]); финансиране на оперативни аспекти, като засилено управление на запасите в Африка ([10]); и най-скорошната подкрепа за политики, програми и действия за интегриране на принципа на равенство между половете в борбата срещу трафика и злоупотребата с малки оръжия, в съответствие с Програмата за жените, мира и сигурността ([11]).

Осезаемите резултати от тези проекти включваха договарянето на ориентиран към бъдещето заключителен документ на Третата конференция за преглед ([12]), който стана възможен благодарение на експертни дискусии, регионални консултации и програма за спонсорство, която гарантира по-широко и по-справедливо участие на държавите и представителите на гражданското общество в конференцията. В Африка беше засилен оперативният и техническият капацитет, което конкретно укрепи физическата сигурност и управлението на запасите (ФСУЗ) в Буркина Фасо, Чад, Мали, Мавритания, Нигер и Нигерия. По текущия проект за равенството между половете и контрола върху малките оръжия беше изграден национален капацитет в държави по целия свят в подкрепа на съобразен с равенството между половете контрол върху малките оръжия, бяха обучени представители на регионални и подрегионални организации по въпроса и бяха значително засилени полезните взаимодействия между усилията за контрол на малките оръжия и изпълнението на Програмата за жените, мира и сигурността.

Настоящото предложение за проект надгражда върху тези предишни проекти и техните успехи, като същевременно въвежда нов, тристранен подход за постигане на напредък по ефективното изпълнение на Програмата за действие и МИП.

Новият проект ще даде възможност на UNODA и нейните регионални центрове да гарантират, че разработването на политики в световен мащаб и изпълнението на национално и регионално равнище са съгласувани и че продължава междурегионалното обучение.

2. Цели, дейности и резултати на проекта

Основната цел на проекта е да се повиши международната, регионалната и националната сигурност, да се допринесе за осъществяването на сигурността на хората и да се насърчи устойчивото развитие чрез контрол на МОЛВ.

Това ще бъде постигнато чрез хоризонтален подход, подпомагащ работата по: (1) далновидното развиване на глобалната политика в контекста на Четвъртата конференция за преглед; (2) ефективно национално и регионално изпълнение на Програмата за действие и МИП; и специален акцент върху (3) съобразени с равенството между половете политики и програми за контрол на малките оръжия.

Успоредно с това трите стълба ще укрепят Програмата за действие и МИП като универсална глобална рамка за контрол на малките оръжия и ще гарантират тяхната уместност и ефективност.

Резултати и по трите стълба:

— Засилва се ангажираността с регионалните и подрегионалните организации, което дава възможност за по-рационализиран подход към усилията в областта на политиката и изпълнението на подрегионално, регионално и световно равнище.

— Ангажираността на гражданското общество, по-специално организациите на жените и младежките участници, се засилва на всички равнища.

3. Описание на стратегиите за стълбовете на проектите

3.1 Постигане на напредък в глобалните политики и ангажименти в контекста на Четвъртата конференция на ООН за преглед през 2024 г. на Програмата за действие относно малките оръжия.

3.1.1 Резултати

— Уместността и ефективността на Програмата за действие/МИП са гарантирани и повишени.

— Четвъртата конференция за преглед на Програмата за действие е добре подкрепена и включва широк кръг от заинтересовани страни.

— Националните доклади от държавите в рамките на Програмата за действие и МИП са засилени, включително като рамка за събиране на данни за цел 16.4 ([13]) и показател 16.4.2 ([14]) от ЦУР.

([9]) Решение 2011/428/ОВППС на Съвета от 18 юли 2011 г. и Решение (ОВППС) 2017/633 на Съвета от 3 април 2017 г.
([10]) Решение 2014/912/ОВППС на Съвета от 15 декември 2014 г.
([11]) Решение (ОВППС) 2018/2011 на Съвета от 17 декември 2018 г.
([12]) https://meetings.unoda.org/section/poa-revcon3-2018_documents
([13]) ЦУР 16.4: „До 2030 г. значително намаляване на незаконните финансови и оръжейни потоци, засилване на възстановяването и връщането на откраднати активи и борба с всички форми на организирана престъпност“.
([14]) Показател за ЦУР 16.4.2: „Дял на иззетите, откритите или предадените оръжия, чийто незаконен произход или контекст са били проследени или установени от компетентен орган в съответствие с международните инструменти“.

3.1.2 **Дейности**

Виртуални експертни кръгли маси за разработване на ориентирани към действия препоръки, свързани с контрола на МОЛВ, в подкрепа на Четвъртата конференция за преглед.

Чрез поредица от виртуални експертни кръгли маси се обсъждат и проучват различни теми, за да се гарантира уместността и ефективността на Програмата за действие и МИП. Темите на кръглата маса ще бъдат определени въз основа на резултатите от Осмата двугодишна среща (т.е. избрани от приоритетните области на заключителния документ от Осмата двугодишна среща за по-нататъшни действия и разглеждане по време на Четвъртата конференция за преглед). Избраният за председател на Четвъртата конференция за преглед ще бъде поканен на всички кръгли маси с експерти. Тази дейност ще се изпълнява в сътрудничество с UNIDIR. Всички срещи на експертните кръгли маси ще се провеждат виртуално. Основните констатации и препоръки от всяка кръгла маса ще се представят и обсъждат на всички регионални срещи.

Съществена и приобщаваща подготовка за Четвъртата конференция за преглед

Регионалните срещи ще осигурят форум за участващите държави и съответните регионални организации за набелязване на специфичните за региона предизвикателства, свързани с МОЛВ, и за обсъждане на регионалните приоритети за Четвъртата конференция за преглед. Избраният за председател на Четвъртата конференция за преглед ще бъде поканен на всички кръгли маси с експерти.

Други региони и регионални организации обикновено ще организират подготвителна среща за Четвъртата конференция за преглед, като например Европейският съюз, Лигата на арабските държави, Тихоокеанският басейн и ОССЕ. Не е необходимо тези региони да бъдат включени в проекта. При поискване UNODA може да участва/да участва във всяка от тези регионални срещи, за да представи констатациите от обсъжданията на експертната кръгла маса. Тази дейност ще бъде осъществена от Службата на ООН по въпросите на разоръжаването (UNODA) и нейните регионални центрове в края на 2023 г./началото на 2024 г. със съществена подкрепа от ЮНИДИР. Всички дейности ще се провеждат лично.

Предлагат се следните пет регионални срещи:

Държави от подрегионите	Регионални организации	Регионален център	Място на провеждане
Западна Африка и Централна Африка	АС, ECCAS, ECOWAS, RECSA, UEMOA, Г-5 от Сахел	UNREC	Ломе, Того
Източна Африка и Южна Африка	АС, EAC, SADC, IGAD, RECSA, SARCOM	UNREC	Ломе, Того
Карибски регион	CARICOM	UNLIREC	Виртуално
Латинска Америка	МЕРКОСУР, ОАД, SICA	UNLIREC	Виртуално
АСЕАН и държавите от Южна Азия	АСЕАН, SAARC	UNRCPD	Банкок, Тайланд

Програма за спонсориране на участници от развиващи се или тежко засегнати страни в Четвъртата конференция за преглед

Поради липсата на средства за много от развиващите се страни е трудно да бъдат представлявани на конференциите за преглед на Програмата за действие от свои длъжностни лица, които се занимават с въпросите на МОЛВ. Една програма за спонсориране на избрана група от най-засегнати държави ще даде възможност за тяхното участие, като по този начин ще се обогатят разискванията по време на Четвъртата конференция за преглед. Тя също така предоставя голяма възможност за работа в мрежа и може да създаде възможни полезни взаимодействия със съпътстващи прояви и други дейности в рамките на Четвъртата конференция за преглед.

Участниците ще бъдат избрани от ЕСВД по препоръка на UNODA, включително нейните регионални центрове. По принцип избрани длъжностни лица от националните органи следва да бъдат определени за национални фокусни точки за Програмата за действие. Други критерии за подбор включват съображения, свързани с пола, своевременно представяне на национален доклад, активно участие в регионални срещи и/или дискусии на кръгла маса.

Действия за засилване на участието на гражданското общество в контрола върху малките оръжия

Дейностите ще включват научни изследвания и застъпничество, медийни кампании, програми за спонсорство и семинари. Дейностите ще се извършват от Международната мрежа за действие срещу малките оръжия (IANSA) във взаимодействие/сътрудничество с UNODA и нейните регионални центрове, в подкрепа на участието на гражданското общество в Четвъртата конференция за преглед.

3.1.3 **Крайни резултати**

— **През 2023 г. бяха организирани четири (4) виртуални експертни кръгли маси**

Кръглите маси предоставиха ориентирани към действия препоръки, които държавите биха могли да обмислят, включително в заключителния документ от Четвъртата конференция за преглед през 2024 г. Основните констатации и препоръки от обсъжданията на кръглите маси бяха обединени в един кратък документ и публикувани преди Четвъртата конференция за преглед. Документът беше предоставен на английски език и преведен на арабски, френски и испански език.

— **В контекста на подготовката на Четвъртата конференция за преглед бяха организирани пет (5) двудневни регионални конференции в подкрепа на правителства и организации от конкретни региони.**

Националните доклади бяха включени в дневния ред на регионалните срещи и беше предоставена помощ на делегациите, които желаят да изготвят и/или представят своите национални доклади по време на заседанията. Поради ниските нива на докладване в Азиатския и Тихоокеанския регион, след регионалната среща беше проведена специална еднодневна *национална отчетна клиника* с цел увеличаване на процентите на докладване в региона за Четвъртата конференция за преглед. Констатациите и препоръките от експертните кръгли маси (дейност 1.3.1) бяха представени и обсъдени на заседанията.

— **Петнадесет (15) спонсорирани участници присъстваха на RevCon4**

Беше спонсорирано пътуването и настаняването на максимум 15 участници за Четвъртата конференция за преглед (не се предвижда участие в срещата на подготвителния комитет по-рано през 2024 г.). Освен това беше спонсорирано и пътуването на един представител от всеки регионален център (UNREC, UNLIREC, UNRCPD) за участиев Четвъртата конференция за преглед в Ню Йорк.

3.1.4 **Участието на гражданското общество беше засилено чрез следното:**

i. Беше изготвен и разпространен доклад за резултатите от Осмата двугодишна среща за организациите на гражданското общество, който послужи за основа на подготовката за Четвъртата конференция за преглед.

ii. Беше разработена и популяризирана кампания за кампаниите „Световна седмица на действията срещу насилието, извършвано с помощта на огнестрелни оръжия“ с тематична насоченост Четвъртата конференция за преглед.

iii. Преди конференцията беше разработен и разпространен наръчник на гражданското общество за Четвъртата конференция за преглед, в който се очертава как гражданското общество би могло да допринесе при подготовката и самото провеждане на Четвъртата конференция за преглед.

iv. До десет (10) представители на гражданското общество присъстваха на Четвъртата конференция за преглед и активно участваха в прояви, организирани в рамките ѝ чрез програма за спонсорство.

v. Беше проведен подготвителен семинар относно Четвъртата конференция за преглед за участващите организации на гражданското общество. Това беше двудневна проява на живо, която събра членове на IANSA в Ню Йорк през уикенда преди конференцията.

vi. Бяха изготвени и разпространени до три (3) информационни документа за застъпничество за членовете на IANSA по тематични теми, свързани с въпроси, които не са разгледани в достатъчна степен в Програмата за действие/МИП. Документите бяха публикувани онлайн на английски език с превод на френски и испански език. Копия на хартиен носител бяха предоставени на разположение на Четвъртата конференция за преглед.

3.2 **Гарантиране на пълното и ефективно изпълнение на Програмата за действие/МИП въз основа на национални и регионални приоритети, цели, стратегии и планове за действие**

3.2.1 **Резултати**

— Засилва се пълното и ефективно изпълнение на ангажиментите, поети от държавите в рамките на Програмата за действие и МИП.

— Тества се определянето на национални и регионални цели, договорено от държавите на Седмата двугодишна среща.

3.2.2 **Дейности**

Модернизиране на инструмента за оценка MOSAIC (онлайн и на хартиен носител), за да се даде възможност на държавите да извършват самооценки на изпълнението на Програмата за действие/МИП

Инструментът за оценка MOSAIC ще даде възможност на държавите да (само-) оценяват степента на изпълнение на Програмата за действие/МИП и други рамки за контрол на малките оръжия на национално равнище. Той също така ще помогне на държавите да установят пропуските в своите национални системи за контрол на малките оръжия и да определят приоритетните области, по които следва да се работи, за да се укрепи националният капацитет и да се гарантира пълното и ефективно изпълнение на Програмата за действие/МИП.

Констатациите от оценките могат да послужат за основа на разработването на национални и регионални планове за действие, стратегии, пътни карти и/или цели и да гарантират, че те се основават на разпоредбите, договорени в ключови глобални споразумения за МОЛВ. Инструментът за оценка MOSAIC може да се използва и за подпомагане на събирането и компилирането на информация, която да бъде включена в националните доклади относно изпълнението на Програмата за действие/МИП, и за улесняване на разработването на проектни предложения за целите на набирането на средства.

Инструментът за оценка MOSAIC ще улесни националните съображения, свързани със системите за контрол на малките оръжия в областите, обхванати от модулите MOSAIC, съдържащи се в серии 2, 3, 4, 5 и 6, като по този начин ще обхване целия жизнен цикъл на малките оръжия, включително по междусекторни въпроси като равенството между половете и младежта ([15]). В допълнение към използването му от националните органи се предвижда този инструмент да може да се използва и от по-широк кръг заинтересовани страни, включително регионални организации и гражданското общество. Той ще бъде от пряка полза за работата на регионалните центрове на UNODA и може да се използва по време на мисии за определяне на обхвата в рамките на проекта „Saving Lives Entity“ (SALIENT) ([16]). За да се гарантира, че тези субекти могат да подкрепят националните усилия за използване на инструмента за оценка MOSAIC, ще бъде разработено и предоставено ръководство за потребителя.

Тази дейност ще се изпълнява в сътрудничество с Института на ООН за изследване на разоръжаването (ЮНИДИР).

Подпомагане на държавите да засилят усилията си за изпълнение на Програмата за действие/МИП

В Латинска Америка и Карибския регион се изпълнява от Регионалния център на ООН за мир, разоръжаване и развитие в Латинска Америка и Карибския басейн (UNLIREC)

— **Консолидиране на пътната карта за МОЛВ за държавите от Централна Америка (2022—2024 г.)**, като се ангажират всички заинтересовани държави — членки на *Sistema de la Integración Centroamericana* (SICA) (Коста Рика, Ел Салвадор, Гватемала, Хондурас, Никарагуа и Панама), за да се подпомогне прилагането на международните, регионалните и подрегионалните инструменти за МОЛВ и да се намали незаконното разпространение на оръжия и боеприпаси в подрегиона ([17]).

  Дейностите ще се състоят от подрегионални семинари, работни срещи, работни сесии (изготвяне на проекти и тематични срещи). Държавите от Централна Америка ще могат да получат политическия импулс в навечерието на Четвъртата конференцията за преглед, за да постигнат напредък по нова подрегионална инициатива с ясни цели и показатели.

  Процесът на консолидиране на инициативата „Пътна карта“ ще бъде предприет съвместно със службата за обществена сигурност на Организацията на американските държави (ОАД) и ще допълва дейностите, описани в Решение (ОВППС) 2022/847 на Съвета от 30 май 2022 г. UNLIREC ще може да направлява процеса заедно с ОАД и да използва експертния си опит в рамките на Пътната карта за огнестрелните оръжия в Карибския басейн. Всички дейности ще бъдат координирани с подрегионалната организация SICA.

— В държавите от Южна и Централна Америка ще се проведат **курсове за борба с трафика на оръжие и боеприпаси (CTAM) и за забрана на малките оръжия, боеприпасите и техните части и компоненти (ISAAPC)**.

В Азиатско-Тихоокеанския регион се изпълнява от Регионалния център на ООН за мир и разоръжаване в Азия и Тихия океан (UNRCPD)

— **Подкрепа за създаването и обучението на национални фокусни точки за Програмата за действие.** Към днешна дата само 17 държави са определили и докладвали **за** национално звено за контакт относно изпълнението на Програмата за действие/МИП в Азия и Тихоокеанския регион. В рамките на тази дейност UNRCPD ще подкрепя създаването на национални фокусни точки, когато такива не съществуват, и ще увеличи капацитета на съществуващите фокусни точки и национални механизми за координация чрез специален регионален семинар. Тази дейност ще бъде осъществена през 2023 г., за да се гарантира своевременното определяне на национални фокусни точки за Четвъртата конференция за преглед. Тази дейност ще се извършва виртуално.

([15]) www.un.org/disarmament/mosaic
([16]) www.un.org/disarmament/salient
([17]) Моля, имайте предвид, че и двете държави от SICA Белиз и Доминиканската република са част от Пътната карта за огнестрелните оръжия в Карибския регион, а участието на Никарагуа ще трябва да бъде потвърдено.

— **Оценки MOSAIC в избрани държави** с цел установяване на пропуски и възможности за засилено изпълнение и установяване на национални и регионални приоритети, цели и планове за действие. Тази дейност ще се извършва лично.

— **Помощ за държавите в Азиатско-Тихоокеанския регион за изпълнението на Програмата за действие/МИП.** Може да бъде предоставена помощ по различни аспекти на контрола върху МОЛВ, сред които законодателни и регулаторни аспекти, проектиране и управление на контрола върху малките оръжия и/или оперативна подкрепа. Това може да включва и подрегионални подходи (например относно сигурността на границите). Всички дейности ще бъдат съобразени с равенството между половете и приобщаващи. Те могат да включват оперативна подкрепа, обучения, семинари, срещи, събиране на данни или научноизследователски дейности. Основните бенефициери ще бъдат националните органи и/или службите за сигурност и отбранителните сили.

UNRCPD ще отговаря на искания за помощ от държави по време на изпълнението на проекта. Приоритет ще се дава на исканията за помощ, произтичащи от другите дейности, извършвани по този проект, по-специално оценката MOSAIC, или такива, които са били съобщени чрез национални доклади. Помощта може да бъде предоставена лично и/или виртуално.

В Африка се изпълнява от Регионалния център на ООН за мир и разоръжаване в Африка (UNREC)

— **Оценки MOSAIC в избрани държави** с цел установяване на пропуски и възможности за засилено изпълнение и установяване на национални и регионални приоритети, цели и планове за действие. Тази дейност ще се извършва лично.

— **Помощ за държавите в Африка за изпълнението на Програмата за действие/МИП**. Може да бъде предоставена помощ по различни аспекти на контрола върху МОЛВ, сред които законодателни и регулаторни аспекти, проектиране и управление на контрола върху малките оръжия и/или оперативна подкрепа. Това може да включва и подрегионални подходи (например относно сигурността на границите). Всички дейности ще бъдат съобразени с равенството между половете и приобщаващи. Те могат да включват оперативна подкрепа, обучения, семинари, срещи, събиране на данни или научноизследователски дейности. Основните бенефициери ще бъдат националните органи и/или службите за сигурност и отбранителните сили.

UNREC ще отговаря на искания за помощ от държави по време на изпълнението на проекта. Приоритет ще се дава на исканията за помощ, произтичащи от другите дейности, извършвани по този проект, по-специално оценката на MOSAIC, или такива, които са били съобщени чрез национални доклади. Помощта може да бъде предоставена лично и/или виртуално.

Действия за засилване на участието на гражданското общество в контрола върху малките оръжия, включително:

— **Годишни кампании** — IANSA и членуващите в нея организации ще провеждат ежегодни кампании за прояви, като например Световната седмица за действия срещу насилието, извършвано с помощта на огнестрелни оръжия, Международния ден на младежта, Месеца на Africa Amnesty, Международния ден на мира, Деня на африканското дете, Международния ден за унищожаване на оръжията, Wear Orange, Международния ден на жената и 16-те дни на активни действия срещу основаното на пола насилие.

— **Изграждане на капацитет на гражданското общество в областта на контрола на МОЛВ** — разработване на ориентирани към политиката материали и организиране на възможности за обучение за членовете на IANSA, включително уебинари и презентации, за оценка и подобряване на познанията за Програмата за действие/МИП и други международни/регионални/подрегионални инструменти, свързани с контрола на МОЛВ, сред гражданското общество, за да им се даде възможност да се застъпват за контрола върху малките оръжия и да го насърчават.

— **Участие на гражданското общество, застъпничество и информационна програма за определяне на национални и регионални цели, планове за действие и/или пътни карти** — консултирайки се и сътрудничейки си със Службата на ООН по въпросите на разоръжаването (UNODA) и нейните регионални центрове, IANSA ще подпомага членовете на мрежата ѝ да провеждат обсъждания с длъжностни лица и да насърчават разработването от страна на държавите на национални и регионални цели и приоритети за изпълнението на Програмата за действие/МИП.

— **Програма за отпускане на безвъзмездни средства за устойчиво ангажиране на избрани членове на IANSA —** IANSA ще създаде програма за отпускане на безвъзмездни средства за членовете на IANSA, за да се даде възможност на местните организации да извършват програмна работа. IANSA ще установи процес за улесняване на програмата за отпускане на безвъзмездни средства въз основа на ясно определени критерии за подбор, които ще бъдат одобрени от Службата на ООН по въпросите на разоръжаването (UNODA).

— **Застъпничество за национално докладване** — IANSA и нейните членове, консултирайки се със Службата на ООН по въпросите на разоръжаването (UNODA), последователно се застъпват за редовно и всеобхватно докладване за Програмата за действие/МИП чрез конструктивен диалог с националните органи и парламентаристите.

Дейностите ще се извършват от Международната мрежа за действие срещу малките оръжия (IANSA) във взаимодействие/сътрудничество с UNODA и нейните регионални центрове и в подкрепа на участието на гражданското общество в цялостното и ефективно изпълнение на Програмата за действие/МИП.

3.2.3 **Крайни резултати**

Инструментът за оценка MOSAIC беше модернизиран, както следва:

— Разработването на инструмент за оценка MOSAIC, който засили националния контрол върху малките оръжия, подкрепи изпълнението на Програмата за действие и информираното определяне на цели, както и планове за действие, и развитие на пътната карта и улесни исканията за международна помощ. Инструментът за оценка MOSAIC се основава на вече разработената бета версия на инструмента за оценка ISACS, чийто обхват беше ограничен до серия 5 от Международните стандарти за контрол на малките оръжия (ISACS).

— Версия на инструмента на хартиен носител беше предоставена на арабски, английски, френски, португалски и испански език. Беше предоставена и онлайн версия на английски език.

— Разработване и публикуване на ръководство на потребителя за инструмента за оценка MOSAIC на английски език с преводи на арабски, френски, португалски и испански език.

— В рамките на регионалните срещи като част от подготовката за RevCon4 бяха проведени комбинирани учения за валидиране/обучения за инструмента за оценка MOSAIC с регионални и подрегионални организации и механизми.

В Латинска Америка и Карибския басейн

— В подкрепа на консолидирането на пътна карта за МОЛВ за държавите от Централна Америка (2022—2024 г.) бяха проведени до осем (8) присъствени и виртуални семинара/работни срещи/работни сесии/срещи. През първата година от дейностите беше консолидиран проектът на документа „Пътна карта“, а втората година беше съсредоточена върху стартиране на разработването на национални стратегии (национални планове за действие (НПД) или подобни инициативи) и изпълнението на дейностите, определени в подрегионалната инициатива/пътна карта.

— UNLIREC проведе два (2) курса по ISAAPC и четири (4) курса по CTAM в избрани държави от Централна и Южна Америка.

В Азия и Тихоокеанския регион

— Беше проведен специален регионален семинар. Регионалният семинар беше съсредоточен върху ролята и задачите на националното звено за контакт, по-специално координацията с националните структури, представянето на национални доклади и предоставянето на насоки относно политиката и програмирането, свързани с контрола на МОЛВ. Той се основаваше на модул 03.40 на MOSAIC относно националните механизми за координация в областта на контрола на МОЛВ.

— Оценките MOSAIC бяха извършени лично в максимум две (2) избрани държави.

— Помощ за държавите в Азиатско-Тихоокеанския регион за изпълнението на Програмата за действие/МИП.

В Африка

— Оценките на MOSAIC бяха извършени лично в максимум две (2) избрани държави.

— Маскимум четири (4) държави в Африка получиха помощ за изпълнението на Програмата за действие/МИП.

3.2.4 **Участието на гражданското общество беше засилено чрез следното:**

i. Разработени бяха дейности и материали за кампанията, а на местните и националните организации, членуващи в IANSA, бяха предоставени малки стипендии за дейности, извършени по време на тези кампании.

ii. Бяха разработени ориентирани към политиката материали и бяха организирани възможности за обучение за членовете на IANSA.

iii. Програма за ангажираност и застъпничество на гражданското общество, създадена за определяне на национални и регионални цели, планове за действие и/или пътни карти.

iv. Беше създадена програма за отпускане на безвъзмездни средства за устойчиво ангажиране на избрани членове на IANSA.

v. Беше проведено застъпничество пред националните органи и парламентаристи с цел подобряване на националното докладване.

3.3 **Обслужване на постоянните искания за укрепване и задълбочаване на политиките и програмите за контрол на малките оръжия, в които е интегриран принципът на равенство между половете, в съответствие с Програмата за жените, мира и сигурността**

3.3.1 **Резултати**

— Устойчивият стратегически и оперативен капацитет за интегриране на принципа на равенство между половете в контрола върху малките оръжия сред широк кръг от ключови заинтересовани страни допълнително се увеличава и задълбочава.

— Допълнително се укрепват полезните взаимодействия и осъществимите връзки с допълващи политически рамки и програми, по-специално Програмата до 2030 г., Програмата за жените, мира и сигурността, „Нашата обща програма“ на ООН и резолюциите на Общото събрание относно жените и разоръжаването.

3.3.2 **Дейности**

Всички дейности ще се основават на резултатите от предишния финансиран от ЕС проект, а именно Решение (ОВППС) 2018/2011 на Съвета от 17 декември 2018 г. в подкрепа на интегрирането на политики, програми и действия за равенство между половете в борбата с трафика и злоупотребата с малки оръжия, в съответствие с Програмата за жените, мира и сигурността.

Укрепване на компонента за контрол върху малките оръжия в Програмата за ЖМС

Това включва трайния ангажимент на UNODA в мрежата на звената за контакт по въпросите на жените, мира и сигурността за насърчаване на контрола върху малките оръжия в националните планове за действие, стратегии и усилия за изпълнение на мерки във връзка с ЖМС. Това ще бъде постоянен ангажимент през целия процес на изпълнение на проекта и ще се осъществява лично и/или виртуално.

Подкрепа за държавите за укрепване на политики и програми за контрол на малките оръжия, съобразени с равенството между половете

В Латинска Америка и Карибския басейн се изпълнява от Регионалния център на ООН за мир, разоръжаване и развитие в Латинска Америка и Карибския басейн (UNLIREC)

— **Обучение относно интегрирането на принципа на равенство между половете в контрола върху малките оръжия в държавите от Централна и Южна Америка** — курсовете са насочени към националните органи, отговарящи за контрола и регулирането на малките оръжия, сигурността на гражданите и предотвратяването и намаляването на насилието срещу жени/насилието, основано на пола.

— **Поредица уебинари относно контрола на МОЛВ и равенството между половете като част от подготовката за Четвъртата конференция за преглед —** темите ще бъдат най-различни и ще бъдат определени в координация с държавите от Централна и Южна Америка и в съответствие с подготовката и резултатите от Четвъртата конференция за преглед.

В Азиатско-Тихоокеанския регион се изпълнява от Регионалния център на ООН за мир и разоръжаване в Азия и Тихия океан (UNRCPD)

— **Хармонизиране на изпълнението на програмите за сближаване в областта на контрола върху малките оръжия и равенството между половете** — това ще включва ангажиране на държавите от Азия и Тихоокеанския регион с изтекли, съществуващи или планирани национални планове за действие относно жените, мира и сигурността, за да се подобри изпълнението на програмите за сближаване с инициативи за контрол върху малките оръжия. Инициативата ще проучи и полезните взаимодействия с други рамки за равенство между половете, по-специално инициативата „Spotlight“.

— **Регионален семинар относно всеобщото приемане на Договора за търговия с оръжия (ДТО) в Азиатско-Тихоокеанския регион и сближаването с Програмата за ЖМС** — през 2013 г. държавите приеха ДТО — многостранен договор, който специално регулира международната търговия с конвенционални оръжия. ДТО е и първият правно обвързващ договор, свързан с оръжията, в който се признава връзката между търговията с оръжия и основаното на пола насилие. Прилагането на ДТО също така дава възможност на държавите да изпълнят ангажиментите си по отношение на износа на оръжие, посочени в Програмата за действие през 2001 г. Степента на присъединяване към ДТО остава ниска в Азиатско-Тихоокеанския регион, но неотдавнашното присъединяване на Китай и Филипините създаде благоприятен политически импулс в региона за насърчаване на всеобщото приемане на Договора. Семинарът се основаваше на ангажираността на гражданското общество и парламентаристите в рамките на предишния проект, в който ДТО беше определен като ключова приоритетна област. Семинарът ще се провежда в сътрудничество с ключови партньори, включително агенции на ООН, регионални и международни организации и гражданското общество. Той ще бъде организиран виртуално.

В Африка се изпълнява от Регионалния център на ООН за мир и разоръжаване в Африка (UNREC)

— **Регионални семинари относно интегрирането на принципа на равенство между половете в областта на контрола върху малките оръжия с цел обмен на мнения относно свързаните с пола предизвикателства и приоритети** — ще се проведат регионални семинари за Западна, Централна, Източна и Южна Африка. Тези семинари ще се провеждат в сътрудничество с регионални организации и ключови партньори и ще бъдат организирани лично.

— **Интегриране на контрола върху малките оръжия в по-широките усилия за равенство между половете, развитие и сигурност чрез поредица уебинари** с експерти, работещи по въпросите на основаното на пола насилие, свързаното с конфликти сексуално насилие, ангажираността на младите хора, хуманитарните въпроси и помощта за вътрешно разселените лица и бежанците с цел повишаване на осведомеността за основните движещи сили и въздействието на разпространението, трафика и злоупотребата с малки оръжия и необходимостта от свързване и/или интегриране на контрола върху оръжията в други програми. Целта на поредицата уебинари е да се разработи многоизмерен подход към предотвратяването и намаляването на насилието с използване на оръжия и да се създадат осезаеми връзки между националните органи за контрол на малките оръжия и други заинтересовани страни за тази цел. Поредицата уебинари ще бъде осъществена в сътрудничество с ключови партньори и ще бъде организирана виртуално.

Действия за засилване на участието на гражданското общество в контрола върху малките оръжия, включително:

— **Доклад във връзка с интегрирането на принципа на равенство между половете и МОЛВ** относно постиженията и извлечените поуки по финансирания от ЕС проект (ОВППС) 2018/2011, включително преглед и оценка на дейностите, изпълнени от IANSA и нейните членове, и препоръки за по-нататъшен ангажимент. Този доклад ще предостави информация за други дейности, свързани с равенството между половете, в рамките на този проект.

— **Виртуални семинари, обучения и прояви относно интегрирането на принципа на равенство между половете в областта на контрола върху малките оръжия за гражданското общество** в партньорство с UNODA и нейните регионални центрове IANSA ще организира виртуални семинари, обучения и прояви по въпросите на равенството между половете и контрола върху малките оръжия през целия период на изпълнение на проекта за широка, глобална аудитория.

— **Предложения на гражданското общество за засилване на полезните взаимодействия с Програмата за ЖМС.** Изготвяне на инструментариум, съдържащ предложенията на членовете на IANSA за засилване на полезните взаимодействия между програмите за контрол на малките оръжия и Програмата за ЖМС, с акцент върху техниките за застъпничество, междурегионалните послания и изпълнението на политиките, които могат да се прилагат във всички региони. Инструментариумът ще бъде широко разпространен, включително по време на дейности, организирани от IANSA и/или UNODA и нейните регионални центрове.

  Горепосочените дейности ще се извършват от IANSA във взаимодействие/сътрудничество със Службата на ООН по въпросите на разоръжаването (UNODA) и нейните регионални центрове в подкрепа на участието на гражданското общество в политики и програми за контрол на малките оръжия, съобразени с принципа на равенство между половете, в съответствие с Програмата за жените, мира и сигурността.

3.3.3 **Крайни резултати**

Контролът върху оръжията и разоръжаването, включително малките оръжия, бяха насърчавани в работата и мрежите на ООН по въпросите на ЖМС, включително по отношение на свързаното с конфликти сексуално насилие ([18]).

Капацитетът на държавите за съобразени с равенството между половете политики и програми в областта на малките оръжия беше укрепен чрез:

В Латинска Америка и Карибския басейн

— В държавите от Централна и Южна Америка бяха организирани и проведени три (3) курса по интегриране на принципа на равенство между половете в областта на контрола върху малките оръжия.

— Бяха проведени максимум четири (4) уебинара относно контрола на МОЛВ и равенството между половете при подготовката и/или последващите действия във връзка с Четвъртата конференция за преглед.

В Азиатско-Тихоокеанския регион

— През 2023 г. ще бъде проведен един (1) регионален семинар в сътрудничество с ключови регионални партньори, като АСЕАН, Форума на тихоокеанските острови и партньорите от гражданското общество.

— Беше проведен регионален семинар относно всеобщото прилагане на ДТО в Азиатско-Тихоокеанския регион и сближаването с Програмата за ЖМС.

В Африка

— Бяха проведени четири (4) тридневни регионални семинара относно интегрирането на принципа на равенство между половете в областта на контрола върху малките оръжия за националните комисии/фокусните точки за Програмата за действие и основните заинтересовани страни. Семинарите представиха постигнатия напредък по предишния финансиран от ЕС проект и предоставиха платформа за обмен на добри практики между държавите в региона. Освен това бяха установени пропуски и възможности за засилване на интегрирането на принципа на равенство между половете в контрола върху малките оръжия. Третият ден от семинара послужи за срещи с регионални организации, за да се определят приоритетите и стратегия за начините за превръщане на резултатите от семинара в национална практика.

([18]) Участие, предотвратяване на конфликти, защита, подпомагане и възстановяване.

— Беше проведена поредица уебинари относно разпространението, трафика и злоупотребата с малки оръжия и необходимостта от свързване и/или интегриране на контрола върху оръжията в други програми.

3.3.4 **Участието на гражданското общество в контрола върху малките оръжия е засилено чрез:**

i. Изготвяне и разпространение на доклад относно постиженията и извлечените поуки по финансирания от ЕС проект (ОВППС) 2018/2011.

ii. Бяха проведени виртуални семинари, обучения и прояви за гражданското общество относно интегрирането на принципа на равенство между половете в областта на контрола върху малките оръжия.

iii. Беше изготвен и разпространен инструментариум, в който са събрани предложенията на членовете на IANSA за засилване на полезните взаимодействия между програмите за контрол на малките оръжия и Програмата за ЖМС.

4. **Повишаване на осведомеността, застъпничество, популяризиране и партньорства**

Службата на ООН по въпросите на разоръжаването (UNODA) и нейните партньори по изпълнението ще генерират устойчиво въздействие чрез ефективно повишаване на осведомеността, застъпничество, популяризиране и партньорства.

UNODA ще подкрепя разпространяването на информацията и резултатите от предложените дейности сред възможно най-широка публика. Освен това информационните дейности ще бъдат осъществявани в рамките на всички съответни действия чрез медийно участие, съпътстващи прояви и уебинструменти. UNODA и IANSA ще разработват и участват в кампании в социалните медии през цялата година.

UNODA и IANSA ще използват във възможно най-голяма степен инструментите за комуникация, включително уебстраница, съобщения за печата, избрани инструменти на социалните медии, съпътстващи прояви и неформални брифинги. Изпълнението на всички действия ще бъде проследявано и чрез инструменти за мониторинг и оценка, включително анкети сред участниците и редовни срещи на съответната работна група.

UNODA ще вземе всички необходими мерки, за да осигури подходяща видимост за приноса на Съюза към действията. Тези мерки ще се осъществяват в съответствие с Наръчника на Комисията за комуникацията и визуалната идентификация при външните дейности на Европейския съюз.

По време на изпълнението на проекта ще бъде осигурена координация с широк кръг от партньори, включително тези, които се възползват от други решения на Съвета на ЕС.

UNODA ще продължи да участва активно в неофициалния механизъм за координация по въпросите на равенството между половете и МОЛВ, който беше създаден в рамките на текущия проект през 2019 г.

5. **Продължителност**

Общата очаквана продължителност на проекта, включително всички дейности по неговите три стълба, ще бъде 36 месеца.

6. **Докладване**

UNODA ще изготвя редовни доклади в съответствие с договореното споразумение.

7. **Общо разходи**

Общият размер на поисканото от ЕС финансиране за изпълнението на фаза II възлиза на XXX EUR.